

Tuinders in de Bommelerwaard & Neerijnen hebben een goed verhaal

Op dinsdagavond 24 november troffen tuinders, vakgenoten en politici elkaar tijdens de jaarlijkse netwerk- en inspiratiebijeenkomst van het Glastuinbouw Pact Bommelerwaard & Neerijnen. De avond bij champignonkwekerij De Hopwaag in Ammerzoden, staat in het teken van 'Verbindend Ondernemen'.

Geders gedeputeerde Jan Jacob Van Dijk opent de drukbezochte avond. Hij vertelde graag naar dit deel van de provincie te komen. „Jullie wonen en werken in een regio die het economisch goed doet. Bommelerwaard & Neerijnen is een van de sterkste glastuinbouwgebieden in Nederland”, aldus Van Dijk. „In grootte staat het gebied op de tiende plek. De tuinbouw en aanverwante bedrijven bieden werkgelegenheid aan maar liefst 20.000 mensen. Glastuinbouwgebied Bommelerwaard & Neerijnen is onderdeel van Greenport Gelderland, de op 1 na grootste Greenport van het land. Kortom, jullie als ondernemers hebben reden genoeg om trots te zijn. En misschien is het goed om die trots nog wat meer uit te dragen.”

Van Dijk wijst de tuinders op veranderingen in de samenleving die het ook voor tuinbouwondernemers noodzakelijk maken om meer te communiceren met de omgeving en te werken aan draagvlak. „Het is een misvatting dat alles kan doorgaan zoals het de afgelopen decennia ging. Er gebeurt iets in de samenleving. Burgers zijn heel betrokken bij hun leefomgeving en zijn kritisch over ontwikkelingen op het platteland. Dit vraagt van u als ondernemer dat u de dialoog aangaat met uw omgeving. En dat kan best leuk zijn. Ik weet dat u dit niet allemaal zo ervaart. Sommige ondernemers vinden het maar lastig dat zowel de overheid als de omgeving zich bemoeien met hun ondernemersactiviteiten. Toch zult u moeten leren omgaan met deze nieuwe werkelijkheid. Maak goede afspraken en gedraag u als partner van uw omgeving.”

Gedeputeerde Van Dijk benadrukt dat de provinciale overheid op haar beurt zich wil gedragen als partner van ondernemers. „En waar zit hem dat partnerschap dan in? We willen als overheid naast u staan om mogelijk te maken dat u met ondernemerschap verder komt. Dat uit zich bijvoorbeeld in het feit dat Provincie Gelderland de verplaatsingsregeling voor glastuinbouwbedrijven overeind wil houden. Juist in uw regio zijn er diverse ondernemers die van deze regeling gebruik hebben gemaakt, en willen maken. Uiteraard geldt ook bij het verkassen van een bedrijf dat dialoog met de omgeving van het grootste belang is.”

Ook het bevorderen van duurzaam produceren is een speerpunt van de provincie. „Laatst kreeg ik te horen dat de glastuinbouw in Gelderland de veroorzaker is van de aardbevingen in Slochteren. Uiteraard is dat onzin. Maar zo'n uitspraak geeft wel weer hoe er gedacht wordt over glastuinbouwbedrijven, en onderstreept de noodzaak om te werken aan verduurzaming van de productie.”

De afgelopen jaren subsidieerde Provincie Gelderland diverse verduurzamingsprojecten vanuit het programma Stad & Regio. Dit programma is er niet meer. Mogelijkheden voor een bijdrage zijn er nu vanuit de gebiedsopgave Gelderse corridor. „Ik roep u op om bij de provincie aan te geven wat u als glastuinbouwsector nodig hebt om over 10 – 15 jaar sterk te staan.”

Volgens gedeputeerde Van Dijk heeft de glastuinbouw in Bommelerwaard & Neerijnen goede kansen om zich de komende jaren verder te ontwikkelen. „De werkgelegenheid en de bijdrage aan de economie kunnen verder groeien. Wellicht groeit Greenport Gelderland door naar de grootste van het land.”

Interactie samenleving

Glastuinbouwpartij Bommelerwaard & Neerijnen besteedde de afgelopen paar jaar veel aandacht aan interactie met de samenleving. „Er zijn op dat vlak allerlei activiteiten ontplooid”, vertelt Han Looijen, voorzitter van het Glastuinbouwpartij. „We hebben bijvoorbeeld veel contact gehad met burgers in project Proeflokaal, en we hebben de film ‘Een greep uit de kas’ gemaakt”, somt Looijen op. „Er is veel gebeurd, maar het kan nog beter. Tuinbouwondernemers zijn sterk in het vertellen van de technische kant van wat ze doen. Maar vanuit de omgeving komen er vaak vragen over heel andere onderwerpen.”

Goed communiceren met de omgeving vergt vaardigheden die ondernemers niet allemaal in huis hebben. Vanavond is communicatiespecialist Theo Hendriks aanwezig. Hij is expert storytelling bij Bex Communicatie in Amsterdam. Onder de noemer ‘No story, no glory’, legt Hendriks de aanwezige ondernemers uit hoe je het best over je bedrijf kunt vertellen. „Als tuinder zit je vol verhalen, maar eigenlijk vertel je ze maar zelden. Je houdt je liever aan de feiten. Met als gevolg: saaie ‘verhalen’ waarin goede bedoelingen vaak verzanden in veel te veel uitleg en zinnen vol abstract jargon”, aldus Hendriks.

Hij roept ondernemers op om meer passie en minder ratio te gebruiken bij het communiceren met de samenleving. „Het geheim van verbinden, is een verhaal vertellen. Eigenlijk roep ik op te vertellen in plaats van te informeren. Hoe groot je tegenstander ook is. Hij of zij wil altijd weten hoe het verhaal afloopt.”

Hendriks heeft het afgelopen jaar al met glastuinders tijdens workshops geoefend in beter vertellen over het bedrijf.

Tuinders uit de Bommelerwaard & Neerijnen werkten met Theo aan een gemeenschappelijk passieverhaal van de regio: “Hier groeit iets moois”. Dit verhaal biedt handvatten voor tuinders om hun eigen verhaal voor het voetlicht te brengen.

„Waar het om gaat, is dat je het voorstellingsvermogen van mensen prikkelt. Vertellen is spreken in de fantasie van je publiek. Een verhaal laat een meervoudige werkelijkheid toe”, aldus Hendriks. „En als je iets vertelt, gebruik dan woorden waar mensen beelden bij hebben. Een nietszeggend woord is bijvoorbeeld ‘opbrengst’. Dat is niet tastbaar. Iets is tastbaar als je het kunt fotograferen, of in de kruiwagen kunt doen. Dan heb je het over levende taal.”

Om een goed verhaal te vertellen, moet je een aantal zaken in de gaten houden. Zo moet een verhaal een geheel vormen, en een handelingsverloop uitbeelden. Een verhaal heeft een begin, een middenstuk en een eind. Een verhaal vertoont samenhang volgens de regels van waarschijnlijke noodzakelijkheid. Ergens in het verhaal is er een omslag in het lot van de held. Een verhaal overschrijdt nergens de grenzen van overzien en onthouden. Dat wil zeggen dat het goed door te vertellen is.

Hendriks adviseert tuinders om persoonlijk te worden bij het vertellen van een verhaal, en niet alleen vertellen over wat goed gaat. „Durf te vertellen over waar je wakker van ligt. Vertel over je successen, maar ook over uitdagingen die bijna niet te doen zijn.”

Een goed verhaal is concreet en menselijk. „Vertel bijvoorbeeld hoe je dag er uit ziet. Hoe je opstaat, en wat je daarna allemaal doet. Vertel alsof je in een film loopt. En gebruik contrast om het grijs uit je verhaal te halen.”

Wat je niet moet doen bij het vertellen van een verhaal is ‘bullshit bingo’. Daarmee bedoelt Hendriks een verhaal dat van clichés aan elkaar hangt

Issuemanagement is wat bedrijven en organisaties doen rond onderwerpen die discussie oproepen. Bijvoorbeeld als het gaat om licht dat uit kassen schijnt of geluid dat voor overlast kan zorgen. Het doel van issuemanagement is komen tot harmonie tussen bedrijf/organisatie en samenleving. Hendriks adviseert zijn gehoor om bij issuemanagement niet meteen in de verdediging te schieten. „Ook hier kom je het verst als je proactief je verhaal vertelt. Plaats andere issues tegenover het issue dat je voor de voeten geworpen wordt.”

Spiegel

Cabaretier Mark van de Veerdonk uit Slabroek (N.Br.) sluit de avond op onverwacht verrassende wijze af. Vermomd als tuinder die een communicatieprijs heeft gewonnen, brengt hij het publiek van verwarring naar aanhoudende lachsalvo's, door op gevatte wijze het geleerde van de avond uit te vergroten en met humor neer te zetten. Daarmee houdt Van de Veerdonk zijn gehoor een spiegel voor. De cabaretier voert niet zijn standaardprogramma uit, maar baseert zijn act volledig op de inleidingen van de sprekers voor hem. Dat leidt tot prikkelende fantasieën over communiceren met de samenleving en de ontwikkeling van de glastuinbouw in de Bommelerwaard & Neerijnen.

//